

LANDSTINGET BLEKINGE

Landstingsdirektörens stab

2016-06-08

Ärendenummer:

2016/00937

Avd. för kunskapsstöd

Lisbeth Andersson

Dokumentnummer: 2016/00937-1

Till Landstingsstyrelsen

Tobacco Endgame

Ett perspektivskifte i det tobaksförebyggande arbetet – för våra barns skull!

Rökningen beräknas vara den enskilt största riskfaktorn för sjukdom och död – och en betydande orsak till den ojämlika hälsan i samhället. WHO har genom sin Tobakskonvention och FN genom sitt NCD-initiativ (Non Communicable Diseases, icke smittbara sjukdomar) uppmärksammat problematiken och försett medlemsländerna med en bred strategi med åtgärder som erfarenhetsmässigt visat sig minska tobaksbruket och därmed förbättra folkhälsan. Några länder har tagit initiativ till en ytterligare skärpning av strategin genom ett politiskt beslut om utfasning av rökningen, Tobacco Endgame 2025.

Bakgrund

Trots internationellt sett låga rökvanesiffror finns i Sverige nästan en miljon dagligrökande vuxna och lika många som röker då och då. Varje år börjar flera tiotusentals barn och unga att röka. Varje år insjuknar 100 000 personer i rökrelaterad sjukdom och 12 000 dör av samma skäl.

WHOs Tobakskonvention, ratificerad av Sverige 2005, innehåller den breda åtgärdsplan som krävs för en varaktig minskning av rökningen och därmed en minskad sjukdomsburda. Men arbetet med att genomföra dessa åtgärder går långsamt. Allt fler länder diskuterar därför ett perspektivskifte för att påskynda och effektivisera arbetet. Genom ett politiskt beslut definieras ett årtal då rökningen ska ha minskat till en låg nivå där rökningen inte längre är ett dominerande folkhälsoproblem – en strategi som fått namnet Tobacco Endgame.

I Sverige har Tobaksfakta (www.tobaksfakta.se) och Yrkesföreningar mot Tobak (www.tobaccoorhealthsweden.org) förslagit ett nationellt beslut om ett målår, 2025, då rökningen ska omfatta mindre än 5 % av befolkningen.

Detta bedöms vara realistiskt - förutsatt att tobakskonventionens åtgärder successivt genomförs. Det övergripande målet för svensk tobakspolitik är att ”*minska allt tobaksbruk och förhindra att minderåriga börjar använda tobak*”. Regeringen har också uttalat sitt stöd för Tobacco Endgame.

I Blekinge uppmättes andel rökare under 2015 till 10 % vilket innebär att vi har 15 000 rökare i länet. Landstinget Blekinge är som hälsoföretag en självklar del i arbetet med att skapa fler rökfria miljöer och att ge alla barn rätten till en uppväxt utan att vara ofrivillig rökare.

Genom att ställa sig bakom Tobacco Endgame Rökfritt Sverige 2025 har landstinget chansen att långsiktigt bidra till att minska invånarnas rökvanor och rökrelaterade sjukdomar och som en följd minska de omfattande vårdinsatser och kostnader som drabbar landstinget.

Genom att säga ja till Tobacco Endgame Rökfritt Sverige 2025, deltar vi i den opinionsbildning som redan ett flertal landsting och regioner ställt sig bakom.

Genom att ställa sig bakom Tobacco Endgame strategin vill Landstinget Blekinge

- förhindra att kommande generationer utsätts för rökningens skadeeffekter
- stödja principen att ett årtal ska preciseras då rökningen ska vara kraftigt begränsad
- stödja en bred opinionsbildning för ett politiskt beslut med den inriktningen
- ställa sig bakom en Tobacco Endgame-strategi, alltså ett nationellt politiskt beslut om ett måldatum, ett effektmål och en handlingsplan för att nå dit.
- delta aktivt i opinionsbildningen tillsammans med kommuner och SKL för ett sådant beslut.
- vidareutveckla sitt eget pågående tobaksförebyggande arbete.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta att föreslå Landstingsfullmäktige besluta

att Landstinget Blekinge ansluter sig till och stödjer det nationella opinionsbildningsprojektet Tobacco Endgame Rökfritt Sverige 2025

Karlskrona enligt ovan

Peter Lilja
Landstingsdirektör

Gunilla Skoog
Utvecklingsdirektör